

OPONENTSKÝ POSUDOK

na habilitačnú prácu

oponent: doc. PhDr. Mgr, Pavel Bryndzák, PhD.

Autorka habilitačnej práce: PhDr. Szilvia Buzalová, PhD.

Názov habilitačnej práce: *Analýza pracovnej záťaže pracovníkov v ZSS pre seniorov*

Pracovisko: Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety v Bratislave, n. o.,
Ústav sociálnej práce

Rok predloženia: 2025

Aktuálnosť a význam zvolenej témy

Predložená habilitačná práca sa venuje problematike pracovnej záťaže pracovníkov v zariadeniach sociálnych služieb pre seniorov. Ide o tému vysoko aktuálnu, spoločensky významnú a odborne relevantnú, keďže otázky personálnej stability, psychickej záťaže, kvality pracovných podmienok a ich dopadu na kvalitu poskytovaných sociálnych služieb patria v súčasnosti medzi kľúčové problémy odboru sociálna práca. Samotná autorka v úvode práce zdôrazňuje, že cieľom práce je komplexne preskúmať pracovnú záťaž zamestnancov pôsobiacich v oblasti sociálnych služieb, identifikovať determinanty tejto záťaže a analyzovať jej dôsledky na fyzické a psychické zdravie zamestnancov i na výkon práce v zariadeniach sociálnych služieb. Tému považujem za veľmi dobre zvolenú aj preto, že sa dotýka jednej z najcitlivejších oblastí sociálnej starostlivosti – starostlivosti o seniorov – kde sa kumulujú vysoké nároky na odbornosť, emocionálnu angažovanosť, organizačnú flexibilitu a medziodborovú spoluprácu. Práca zároveň reaguje na meniace sa demografické podmienky, rastúcu odkázanosť časti populácie a zvyšujúci sa tlak na systém sociálnych služieb. Autorka tému rámcuje nielen v rovine individuálnej pracovnej záťaže, ale aj v širších organizačných a systémových súvislostiach, čo hodnotím pozitívne.

Štruktúra a obsahová úroveň práce

Predložená habilitačná práca má štandardnú a logicky vystavanú štruktúru. Obsahuje úvod, kapitolu venovanú aktuálnemu stavu skúmanej problematiky, empirickú časť práce, výsledky, diskusiu, odporúčania pre prax, záver a zoznam použitej literatúry. Z obsahového hľadiska je práca členená prehľadne a umožňuje sledovať postup autorky od teoretických východísk cez formuláciu výskumného problému až po interpretáciu výsledkov a ich aplikačné implikácie.

Teoretická časť sa venuje vývoju sociálnych služieb, financovaniu sociálnych služieb, postaveniu sociálneho pracovníka, definovaniu záťaže v sociálnych službách, spúšťáčom stresu a podpore mentálneho zdravia. Empirická časť je zameraná na popis výskumného problému, ciele výskumu, hypotézy, charakteristiku výskumnej vzorky, metodológiu a organizáciu výskumu. Výsledková časť je rozsiahla a doplnená o viaceré tabuľky a následnú diskusiu. Pozitívne hodnotím, že autorka prácu koncipovala komplexne a snažila sa prepojiť teoretické poznatky s empirickým overením vybraných vzťahov medzi pracovnou záťažou, stresom, osobným životom a profesijným fungovaním pracovníkov v sociálnych službách. Súčasne však treba uviesť, že by bolo vhodné výraznejšie akcentovať kritickú komparáciu zdrojov, jasnejšie vyčleniť nosné argumentačné línie a presnejšie nadviazať teoretické koncepty na empirickú časť práce.

Hodnotenie teoretických východísk

Teoretická časť práce preukazuje primeranú orientáciu autorky v skúmanej problematike. Pozitívne možno hodnotiť, že autorka neostáva iba pri opise samotnej pracovnej záťaže, ale venuje sa aj širšiemu kontextu fungovania sociálnych služieb, integračnému prístupu v sociálnej starostlivosti, personálnym a systémovým determinantám záťaže, ako aj problematike mentálneho zdravia pracovníkov. V úvode práce autorka zdôrazňuje, že medzi zdroje nadmernej pracovnej záťaže patria najmä nedostatok personálu, vysoký počet prijímateľov na jedného pracovníka, administratívne preťaženie, neadekvátne finančné ohodnotenie a napäté medziľudské vzťahy na pracovisku.

Za silnú stránku teoretickej časti považujem snahu autorky prepájať tému pracovnej záťaže s kvalitou života pracovníkov, s rizikom stresu a vyhorenia, ako aj s kvalitou poskytovanej starostlivosti. Prínosné je aj to, že autorka uvádza súvislosti medzi psychickou a fyzickou záťažou pracovníkov a udržateľnosťou systému sociálnych služieb.

Na druhej strane, teoretická časť miestami stráca na hutnosti a vedeckej presnosti. V habilitačnej práci by bolo vhodné ešte výraznejšie posilniť analytický charakter textu, presnejšie pracovať s definíciami a obmedziť formulačné opakovania.

Ciele práce, výskumný problém a metodológia

Z abstraktu aj zo štruktúry práce vyplýva, že autorka zvolila kvantitatívny výskum realizovaný prostredníctvom štandardizovaného dotazníka. Výskum bol zameraný na analýzu pracovnej

záťaže, identifikáciu jej príčin a skúmanie rovnováhy medzi pracovným a osobným životom, a to najmä prostredníctvom dimenzií Work Interference with Personal Life (WIPL) a Personal Life Interference with Work (PLIW). V zozname tabuliek sa zároveň objavujú aj dimenzie WEPL a PLEW, čo naznačuje širší rámec analýzy vzťahu medzi pracovným a osobným životom.

Metodologicky oceňujem:

- orientáciu na aktuálny a aplikačne významný problém,
- využitie kvantitatívneho prístupu pri relatívne rozsiahlej empirickej časti,
- snahu zachytiť viaceré dimenzie pracovného zaťaženia a jeho dôsledkov,
- prepojenie profesijných a osobnostných faktorov.

Hodnotenie výsledkov a diskusie

Výsledková časť práce je rozsiahla a dokumentuje značné úsilie autorky pri spracovaní empirického materiálu. Zoznam tabuliek naznačuje, že autorka sledovala vzťahy medzi úrovňou stresu, pracovným preťažením, typológiou prijímateľov, dimenziami WIPL, PLIW, WEPL a PLEW, ako aj modelmi zámeru zostať a zámeru odísť zo zamestnania. Za prínosné považujem, že práca neostáva iba pri opise miery záťaže, ale skúma aj jej vzťah k motivácii pracovníkov zotrvať v profesii, k emocionálnej záťaži, subjektívnemu zdraviu a pracovnému fungovaniu. Takto koncipovaná analýza má nielen výskumný, ale aj praktický význam pre manažment zariadení sociálnych služieb a pre nastavovanie podporných mechanizmov pre zamestnancov.

Diskusia a odporúčania pre prax predstavujú dôležitú súčasť práce. Oceňujem, že autorka smeruje svoje zistenia aj do aplikačnej roviny a naznačuje potrebu organizačných opatrení zameraných na zlepšenie pracovných podmienok, redukciu psychickej a fyzickej záťaže a zvýšenie efektívnosti poskytovania starostlivosti. Tento praktický presah zvyšuje využiteľnosť práce v odbornej praxi.

Formálna, jazyková a citačná úroveň práce

Z formálneho hľadiska má práca štandardné náležitosti habilitačného textu. Je členená systematicky a obsahuje povinné súčasti. Jazyková a štylistická úroveň je celkovo primeraná, avšak text by si na viacerých miestach vyžadoval dôslednejšiu redakčnú úpravu. Vyskytujú sa

formulačné nepresnosti, miestami menej plynulá štylizácia, opakovanie niektorých výrazov a terminologická nejednotnosť.

Celkové zhodnotenie habilitačnej práce

Predložená habilitačná práca PhDr. Szilvie Buzalovej, PhD. sa venuje aktuálnej, odborne relevantnej a spoločensky významnej problematike. Jej hlavný prínos vidím v tom, že:

- analyzuje pracovnú záťaž pracovníkov v zariadeniach sociálnych služieb pre seniorov,
- upozorňuje na determinanty psychického a fyzického zaťaženia pracovníkov,
- prepája problematiku pracovného zaťaženia s kvalitou pracovného a osobného života,
- prináša empirické poznatky využiteľné pre odbornú prax a manažment sociálnych služieb,
- otvára priestor pre ďalší výskum v oblasti personálnej stability a kvality sociálnych služieb.

Záver

Na základe predloženej habilitačnej práce konštatujem, že uvedená práca **spĺňa požiadavky kladené na habilitačnú prácu v odbore sociálna práca.**

Predloženú habilitačnú prácu odporúčam prijať k obhajobe v habilitačnom konaní.

Otázky do obhajoby

1. Ktoré z identifikovaných faktorov pracovnej záťaže považuje autorka za najvýznamnejšie z hľadiska prevencie fluktuácie pracovníkov v zariadeniach sociálnych služieb?
2. Aké konkrétne manažérske a organizačné opatrenia odporúča autorka zaviesť v zariadeniach sociálnych služieb pre seniorov na zníženie pracovnej záťaže?
3. Aké sú podľa autorky hlavné limity realizovaného výskumu a akým smerom by mal pokračovať ďalší výskum v tejto oblasti?

V Bratislave, dňa 17.03.2026

Doc. PhDr. Mgr. Pavel Byndzák, PhD.